

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

प्राक्शास्त्री (प्रथमवर्षम्) - द्वितीयपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2017-18

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् - .....
दिनाङ्कः - .....

प्राक्शास्त्री (प्रथमवर्षम्) - द्वितीयपत्रम्

विषयः - (अ) स्वप्नवासवदत्तम् - 70 अङ्काः। (ब) श्रुतबोधः - 30 अङ्काः।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः - 20 × 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशति (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. स्वप्नवासवदत्तस्य रचयिता कः?
2. भासेन कति ग्रन्थाः रचिताः?
3. सन्दर्भेषु किं श्रेयः?
4. रूपकं कतिविधम्?
5. भासस्य जीवनकालः कः?
6. स्वप्नवासवदत्ते कति अङ्काः सन्ति?
7. वासवदत्ता कीदृशी नायिका वर्तते?
8. स्वप्नवासवदत्तस्य नायकः कः?
9. स्वप्नवासवदत्ते कीदृशं मङ्गलाचरणं वर्तते?
10. "एवमनिर्ज्ञातानि दैवतान्यवधूयन्ते" कस्योक्तिः?
11. पद्मावती कस्य भगिनी?
12. मगधराजपुत्री का?
13. "तपोवनानि नाम अतिथिजनस्य स्वगेहकम्" कस्योक्तिः?
14. न्यासस्य रक्षणं कीदृशम्?
15. ब्रह्मचारी कुत्र वसति स्म?
16. स्वप्नवासवदत्तं कीदृशं रूपकम्?
17. नान्देः लक्षणं किम्?
18. छन्दःशास्त्रे कतिविधाः गणाः भवन्ति?
19. छन्दः कतिविधम्?
20. छन्दशास्त्रे यतिलक्षणं किम्?

21. दोधकछन्दसः लक्षणं किम्?
22. मन्दाक्रान्ताछन्दसि कति वर्णाः भवन्ति?
23. अनुष्टुप्छन्दसः लक्षणं किम्?
24. वृत्तं कतिविधम्?
25. मगणस्य स्वरूपं किम्?

खण्डः – ख

अङ्काः – 05 × 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. स्वप्नवासवदत्तस्य सारांशं लिखतु।
2. उदयनस्य चरित्रचित्रणं कुरुत।
3. पठितग्रन्थदिशा कमपि श्लोकम् एकं व्याख्यातु।
4. कञ्चुकिनः लक्षणं विलिख्य व्याख्यातु।
5. द्वितीयाङ्कस्य सारांशं लिखतु।
6. तोटकछन्दसः लक्षणं विलिख्य उदाहरणेन सङ्गमयतु।
7. शार्दूलविक्रीडितछन्दसः लक्षणं विलिख्य उदाहरणेन सङ्गमयतु।
8. शिखरिणीछन्दसः लक्षणं विलिख्य उदाहरणेन सङ्गमयतु।

खण्डः – ग

अङ्काः – 02 × 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकप्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. वासवदत्तायाः चरित्रचित्रणं कुरु?
2. मात्राछन्दसः लक्षणं विलिख्य व्याख्यातु।
3. उपेन्द्रवज्रा-इन्द्रवज्रयोः लक्षणं विलिख्य उदाहरणेन सङ्गमयतु।
4. भासस्य जीवनपरिचयं लिखतु।

